

อะไรเป็นอะไร แปลโลกิกขุ

Copyright © Dhamma Design Club

เลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือ ISBN 978-974-228-126-7

พิมพ์ครั้งที่ 1 : โพลีดีบีคส์, พฤษภาคม 2556

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

แปลโลกิกขุ.

อะไรเป็นอะไร. -- กรุงเทพฯ : โพลีดีบีคส์, 2556.

200 หน้า.

1.ธรรมะ. 2.นวนิยายพุทธศาสนา I. ไพโรจน์ธีระประภา, ผู้วาดภาพประกอบ II. ชื่อเรื่อง.

294.31883

ISBN 978-974-228-126-7

ราคา 145 บาท

บรรณาธิการบริหาร : ภาณี ลอยเกตุ

ผู้ช่วยบรรณาธิการบริหาร : จันทพร รักท่วม

พิสูจน์อักษร : มานี มีตา, บัวบุชา

ฟอนต์และศิลป์อาร์ต : ไพโรจน์ธีระประภา

ออกแบบปกและรูปเล่ม : Dhamma Design Club

คอมพิวเตอรืกราฟิก : ibeepdesign@gmail.com

ผู้จัดการธุรกิจสำนักพิมพ์ : สุพร พรฤกษ์งาม

ฝ่ายจัดการธุรกิจสำนักพิมพ์และการตลาด : สิทธิชัย อิงคุณานนท์, พรพิมล วงอินทร์,
กฤษณี เตชะวิศิษฐ์พงษ์, สงกรานต์ พสุธาสถิตย์

จัดพิมพ์โดย

บริษัท โพลีดีบีคส์ จำกัด (มหาชน)

136 ถนน รัชดาภิเษก เขตคลองเตย กรุงเทพฯ 10110 <http://www.postbooksonline.com>

แยกสีและพิมพ์ที่

แผนกงานพิมพ์พาณิชย์

บริษัท โพลีดีบีคส์ จำกัด (มหาชน)

136 ถนน รัชดาภิเษก เขตคลองเตย กรุงเทพฯ 10110

โทรศัพท์ 0-2616-4000 ต่อ 3133

จัดจำหน่ายทั่วประเทศโดย

บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน)

อาคารทีซีไอเอฟ ทาวเวอร์ ชั้นที่ 19 เลขที่ 1858/87-90 ถนนบางนา-ตราด

แขวงบางนา เขตบางนา กรุงเทพฯ 10260

โทรศัพท์ 0-2739-8000 โทรสาร 0-2739-8609 <http://www.se-ed.com>

สงวนลิขสิทธิ์โดย บริษัท โพลีดีบีคส์ จำกัด (มหาชน)

แต่...ความไม่เป็นอย่างไร

สารบัญ

๖
คำนำสำนักพิมพ์

๘
คำนำผู้เขียน

๑๐
คำขอ คำนำ คำถาม

๑๔
ยึดแต่ไม่มันสำคัญนะ

๒๐
ไอ้แมลงสาบที่รัก

๒๖
สนทนากลางถนน

๕๐
โลโก้ที่เหลืออยู่

๙๒
สุขสันต์วัน (ไม่) ธรรมดา

๙๘
เรื่องจริงจากทีเบต

๑๐๒

ถามสั้น ตอบยาว

๑๒๖

อยู่กับให้เขาดีใจ ไปก็ให้เขาคิดถึง

๑๓๐

ความไม่คาดฝันในบ่ายวันหนึ่ง

๑๓๖

สะพานสุดท้าย

๑๔๒

สุนัขจิ้งจอกในท้องช้าง

๑๖๐

One Life Shelter : บทสัมภาษณ์กลางกรุง

๑๓๘

สิบปากว่าไม่เท่าตา (ใน) เห็น

๑๘๔

Well Training Mind Brings Happiness

๑๙๐

งานนี้ไม่มีคอมเมนต์

คำนำสำนักพิมพ์

“อะไรเป็นอะไร” เล่มนี้ เป็นหนังสือมิได้บอกหนทางสู่นิพพาน ชนิดลัด หรือบรรจุหลักธรรมที่ลึกซึ้งแต่อย่างใด หากแต่รวบรวม ความเรียงรสธรรมในมุมที่ต่างออกไป เปิดมุมมองใหม่ให้ธรรมะกลายเป็นเรื่องง่าย ผ่านอุบายการใช้ธรรมไถ่ถอนความทุกข์ที่หลากหลาย ซึ่งแฝงอยู่ในทุกสรรพสิ่ง

ผลงานการเผยแพร่ธรรมะลำดับที่ ๑๖ ของ **เปสโลภิกขุ** พระธรรมทูตนักคิดนักเขียน ผู้ก่อตั้ง *คณะสหายธรรมหนุ่ม* (Dhamma Design Club) กลุ่มบุคคลทั้งคฤหัสถ์และบรรพชิตที่ร่วมมือร่วมใจ ผลิตสื่อธรรมะแนวใหม่ผสมผสานงานศิลปะหลากหลายรูปแบบ เพื่อนำพามนุษย์มุ่งตรงไปสู่ความดี ความงาม ความจริง ตามเจตนารมณ์ ที่ผู้เขียนวางไว้ตั้งแต่แรกก้าวเข้าสู่ร่มกาสาวพัสตร์

หนังสือธรรมะเล่มนี้จัดจ้านไปด้วยความคิดสร้างสรรค์ ผ่าน
สำนวนภาษาร่วมสมัย แต่เข้าใจง่าย และไม่มีศัพท์เทคนิคมาเป็นภาระ
รำคาญใจ แทรกอารมณ์ขันแฝงปรัชญาไว้เป็นระยะๆ พิเศษกว่านั้น
ยังได้นักเขียนรับเชิญอย่าง “เพลงดาบแม่น้ำร้อยสาย” และ “อิทธิวัฐก์
สุริยมาตย์” นักเขียนการ์ตูนและแอนิเมเตอร์อิสระ มาร่วมสร้างสีสันและ
ยืนยันว่าธรรมะเป็นเรื่องธรรมดา...ธรรมดาซะจนคุณอาจจะนึกไม่ถึง...

โพสท์บุ๊กส์

คำนำผู้เขียน

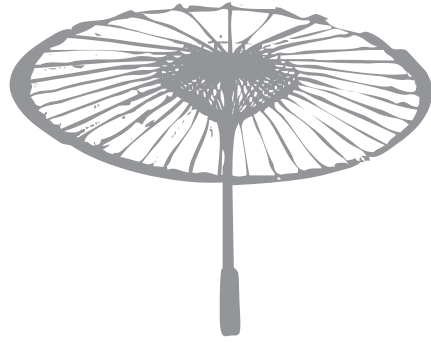
พระอาจารย์ท่านหนึ่งเล่าว่า เมื่อยังเป็นพระหนุ่ม พระเดชพระคุณพระโพธิญาณเถร (หลวงปู่ชา สุภทฺโท) เรียกท่านเข้าไปพบแล้วมอบพระบรมสารีริกธาตุให้กับท่าน ด้วยความซึ้งสงสัยและปากไวท่านจึงถามหลวงปู่ชาว่า “นี่เป็นพระธาตุจริงๆ หรือเปล่าครับ?” หลวงปู่ชาตอบด้วยการย้อนถามทันทีว่า “แล้วตัวท่านเป็นตัวท่านจริงๆ หรือเปล่า?” ข้าพเจ้านำเรื่องนี้มาเล่าให้หมู่คณะพระภิกษุสามเณรฟังในระหว่างฉันน้ำปานะ เมื่อเล่าจบพระหนุ่มรูปหนึ่งก็อุทานขึ้นทันทีว่า “โอ้โห! ต้องเอาไปภาวนาสักสามปีจึงจะเข้าใจ”

เนื้อหาในหนังสือที่ผู้อ่านจะได้ลิ้มลองในไม่กี่อึดใจข้างหน้านี้ต่างจากเรื่องในย่อหน้าข้างต้นอย่างลิบลิบ เนื่องจาก “อะไรเป็นอะไร” มิได้อุดมด้วยธรรมะระดับลึกซึ้งจนถึงกับต้องเก็บเอาไปภาวนาเป็นเวลาถึงสามปี แต่ถ้าผู้อ่านหยิบเอาไปพิจารณาสัก ๒-๓ นาทีเพียงเท่านี้ข้าพเจ้าก็ดีใจแทบแย้แล้ว

เปลลิลภิกขุ

คำขอ คำนำ คำถาม
เปสโลภิกขุ

ครั้นผลิตหนังสือธรรมะแนวทดลองออกมาได้เพียง ๔ เล่ม ข้าฯก็รู้สึกเหิมเกริมถึงขั้นประกาศกร้าวกับตัวเองว่า ถ้ามีกลุ่มนักศึกษามาขอความรู้เกี่ยวกับการทำหนังสือ ไม่ว่าจะเป็นการเขียน การทำสัมภาษณ์ การเตรียมต้นฉบับ การออกแบบปกและรูปเล่ม การพิสูจน์อักษร การเป็นบรรณาธิการ การเลือกโรงพิมพ์ การประสานงานผลิตฯ ข้าฯสามารถจัดเวิร์กช็อป-การประชุมเชิงปฏิบัติการ (แปลคำว่า Workshop เพื่อให้ผู้ที่ไม่ถนัดการใช้คำทับศัพท์) เพื่อให้ความรู้ทั้งหมดมุ่มกัม มุ่มแยม มุ่มกว้าง ในการทำหนังสือได้อย่างไม่เคอะเขิน เมื่อเวลาผ่านไป ๖ ปีกับหนังสือธรรมะแนวทดลอง ๑๗ เล่ม ความเหิมเกริมเสริมวิตามินก็ค่อยๆ มอดลงเรื่อยๆ จนแทบดับสนิท เหลือไว้เพียงควันกรุ่นๆ บางๆ ลอยล่องท่องอวกาศ

ในพรรษาที่ผ่านมา ขณะที่ข้าฯกำลังนั่งกั้วคอด้วยเครื่องตี๋มเย็นๆ ยามบ่าย พระนวกะไ้พระนักษารูปหนึ่งก็คลานเข้ามาถามข้าฯว่า ผม นำประสบการณ์เกี่ยวกับชีวิตนักบวชของตัวเองไปลงใน Facebook ได้ไหม? ข้าฯให้ความเห็นแก่เขาว่าพระวัดป่าไม่เน้นการเผยแพร่ทาง สื่อมากนัก ขนาดว่าผมเริ่มผลิตหนังสือธรรมะเมื่อบวชได้สิบพรรษา ยังถูกครูบาอาจารย์ “ดิ่งหาง” ไว้ด้วยประโยคว่า “ดูตัวเองให้มากๆ อย่ากระตือรือร้นในการสอนคนอื่น” อีกอย่างพระปามีวิธีเผยแพร่ ธรรมะตามรูปแบบของเราอยู่แล้ว นั่นก็คือ “การทำให้อยู่ให้เห็น” อย่าว่่าแต่ Facebook เลย แม้โยมพ่อ โยมแม่ หรือโยมเพื่อนมาเยี่ยม ก็ไม่ควรจะเทศน์หรือพูดธรรมะใหญ่โต แค่ถามสารทุกข์สุกดิบกัน นิดๆ หน่อยๆ ก็พอ เพราะคำพูดบางอย่าง ถ้าเราไม่ระมัดระวังมัน ก็ล่อแหลมต่อการต้องอาบัติ

เมื่อใกล้จะออกพรรษา พระนวกะรูปเดียวกันนี้ก็มาเล่าให้ข้าฯ ฟังว่า กลุ่มพระนวกะกำลังจัดทำหนังสือทำเนียบรุ่นไว้เป็นที่ระลึก เมื่อเลย์เอาต์-แผนผังในการจัดเนื้อหาและภาพประกอบสำหรับแต่ละ หน้ากระดาษ (แปลคำว่า Layout เผื่อผู้ที่ไม่ถนัดการใช้คำทับศัพท์) เสร็จแล้วจะนำมาให้พระอาจารย์พิจารณาว่าผ่านไหม ข้าฯเห็นว่า พวกเขาเคยร่ำเรียนในสาขาที่เกี่ยวข้องกับศิลปะ บางท่านเพิ่งรับปริญญา ก่อนจะบวชไม่กี่วัน คงจะมีข้อมูลลึกกว่าที่ข้าฯมีอยู่ ข้าฯจึงไม่ลังเลใจ ที่จะบอกเขาในทันทีว่า...ผ่าน!

หลังจากวันปวารณาออกพรรษา พวกเขาก็นำต้นฉบับที่เกือบจะพร้อมส่งโรงพิมพ์มาให้ข้าฯพิจารณา แล้ววอนให้ข้าฯช่วยเขียนคำนำสักหนึ่งย่อหน้า เมื่อข้าฯพลิกดูต้นฉบับแล้วก็พบว่าพวกเขาทำออกมาได้ดี โดยเฉพาะภาพถ่ายในเล่มซึ่งผ่านการรีทัช-ตกแต่งขัดเกลา (แปลคำว่า Retouch เมื่อผู้ที่ไม่ถนัดการใช้คำทับศัพท์) ชนิดที่ว่าภาพต้นฉบับยังจำตัวเองแทบไม่ได้ ข้าฯเสนอว่าไหนๆ ก็รักจะเวอร์กันขนาดนี้แล้ว ภาพถ่ายหมู่พระภิกษุสามเณรที่มีฉากหลังเป็นอาคารเรือนไทยสุดอลังการ ควรจะเติมสายรุ้งฟุ้งฟองฟูเข้าไปด้วย อารัมภบทย่อยย่อมาหลายย่อหน้า ถึงเวลาต้องเชยๆ ไปด้วยคำนำเสียที (ต้องแปลคำว่า Say goodbye เมื่อผู้ที่ไม่ถนัดการใช้คำทับศัพท์หรือแปลว่า?)

“ตั้งวัดหนองป่าพงมาก็หลายสิบปี พระสึกออกไปก็หลายรุ่นแล้วยังมีกลุ่มของท่านพุทธทาส กลุ่มของเจ้าคุณปัญญาั่นนทะ แต่ทำไมบ้านเมืองของเราไม่มีอะไรดีขึ้น?” ข้าพเจ้าจำไม่ได้ว่าประโยคขบขวนนี้มาจากพระธรรมเทศนาอันใด แต่ที่จำได้ชัดเจนก็คือเป็นคำพูดของพระเดชพระคุณพระโพธิญาณเถร (หลวงปู่ชา สุภทฺโท) ช่างเป็นคำถามที่เร้าใจและน่าค้นหาคำตอบอย่างยวดยิ่ง ไม่นานนาที่ถัดมาขบขวนประโยคจากพระเถระหนุ่มก็กังวานขึ้นมาว่า “ท่านคิดยังไงที่เราผู้สุดส่ำห้จัดเตรียมบริวารให้พระใหม่ สอนพระวินัย แนะนำข้อวัตรปฏิบัติต่างๆ อย่างเต็มความสามารถ แต่บวชได้ไม่นานพวกเขาก็สึกออกไป?” ข้าฯไม่ตอบว่าอะไร เพียงแต่ยกไหล่แล้วชำเลืองดูนาฬิกา

ยึดแต่ไม่มันสำคัญนะ
เปสโลภิกขุ

ข้าฯแวะไปที่สำนักงานแห่งหนึ่งโดยบังเอิญ ทำให้ได้พบกับ “มุมนสบาย” ซึ่งประกอบด้วยตู้หนังสือเล็กๆ ที่จัดไว้อย่างเป็นระเบียบเพื่อให้ผู้คนที่แวะเวียนเข้ามาได้หยิบยืมอ่าน ข้าฯแยงสายตาไปปะทะกับหนังสือเล่มหนึ่งซึ่งออกแบบปกและรูปเล่มได้ร่วมสมัยน่าระทึกใจที่ชื่อว่า “พุทธวจนะ” ความรู้สึกชื่นมื่นพลันเกิดขึ้น เหมือนเพิ่งตื่นมาพบคนหน้าแปลกแต่ไม่แปลกหน้าที่มีรสนิยมกลมกลืนกัน

จุดประสงค์ของการศึกษาพุทธวจนะคงจะไม่แตกต่างจากเป้าหมายของการปฏิบัติธรรมซึ่งกำลังเป็นที่นิยมอยู่ในปัจจุบัน นั่นก็คือ “การปล่อยวาง การลดอัตตาตัวตน การไม่ยึดไม่ถือมั่น” หลังจากที

ข้าฯเดินเกมมี้อออกมาจากสำนักงานแห่งนั้นก็มีคำถามหนึ่งผุดขึ้นว่า เป็นไปได้ไหมที่การศึกษา “พุทธวจนะ” จะทำให้เกิดสิ่งตรงข้าม นั่นก็คืออัตราตัวตนเพิ่มขึ้น ความยึดมั่นถือมั่นเพิ่มขึ้น ซึ่งนำไปสู่ ความทุกข์ที่เพิ่มขึ้น ข้าฯยังไม่ตอบคำถามนี้ แต่จะขอเล่าเรื่องใน ย่อหน้าถัดไป

พระผู้ใหญ่ท่านหนึ่งซึ่งเป็นลูกศิษย์รุ่นกลางของพระเดชพระคุณ พระโพธิญาณเถร (หลวงปู่ชา สุภทฺโท) เล่าให้ข้าฯได้ยินกับหูว่า เมื่อ ท่านบวชได้เพียง ๑-๒ พรรษา วันหนึ่งหลวงปู่ชาเตรียมตัวเดินทางไป สำนักสาขาแห่งหนึ่งที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จึงบอกให้ท่านไปเก็บ บริหาร อารามดีใจที่จะได้ติดตามครูบาอาจารย์ซึ่งตนเคารพเทิดทูนไป เปิดหูเปิดตายังต่างบ้านต่างเมือง พระหนุ่มจึงรีบจำ้อวกลับภูกี้เก็บ บริหารซึ่งมีอยู่เพียงน้อยนิด อันได้แก่ บาตร กลด และสังฆาฏิ แล้ว กิ่งเดินกิ่งวิ่งด้วยหัวใจพองโตมายังประตูด้านหน้าของวัดหนองป่าพง แต่เมื่อมาถึงบริเวณที่รถจอดอยู่หลวงปู่ชากลบบอกว้า “เออ! ท่าน ไม่ต้องไปแล้วละ” สั้นประโยคพลิกผันพระหนุ่มก็แทบสิ้นใจทรุดฮวบ ลงไปกองกับพื้น เมื่อตั้งสติได้จึงรวบรวมพลังพุงคอกที่กำลังตกเดิน กลับเข้าวัด นับจากวินาทีนั้นพระหนุ่มก็ถูกความทุกข์ธำโถมโหมกระหน่ำ วันเวลาผ่านไปอย่างเชื่องช้าและเงื่องหงอย คำตัดพ้อที่ล่องลอย หลอกหลอนพระหนุ่มมิเว้นว้ายก็คือ “หลวงปู่ทำไมทำอย่างนี้...” หลายวันผ่านไปปัญญาจึงปะทุขึ้นในจิตของพระหนุ่มว้า “เป็นเพราะ

เรายึดมั่นถือมั่น เป็นเพราะเราดีมีอนิจจัง” นับแต่บัดนั้นเป็นต้นมา “อนิจจัง” ก็ประทับอยู่ในใจของพระหนุ่ม ซึ่งบัดนี้เติบโตเป็นพระผู้ใหญ่ ที่มีคุณธรรมสูงและมีผู้คนให้ความเคารพศรัทธามากมาย

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่า แทนที่หลวงปู่ชาจะสอนด้วยการกล่าว “พุทธวจนะ” ออกมาดั่งๆ ว่า “สพเพ ธมมา นาลิ อภินิเวสาย ธรรมทั้งปวงไม่ควรยึดมั่นถือมั่น” ท่านกลับสอนด้วยการนำสถานการณ์ปัจจุบันมาเป็นเครื่องมือให้ลูกศิษย์ได้เผชิญหน้ากับความทุกข์ เพื่อที่เขาจะได้หาอุบายในการถ่วงถอนความทุกข์เฉพาะหน้านั้นๆ ได้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นวิธีที่ถึงใจและได้ผลติดแน่นทนนาน เหตุที่เกิดสิ่งอัศจรรย์ได้ถึงเพียงนี้เพราะหลวงปู่ชา “เข้าถึง” พุทธวจนะอย่างทะลุปรุโปร่ง ซึ่งเป็นเหตุให้ท่านสามารถข้ามพ้นข้อจำกัดทางภาษา แล้วนำสิ่งที่ท่านเข้าถึงนั้นมาปรับเปลี่ยนเป็นอุบายไถ่ถอนความทุกข์ให้ทั้งกับตนเองและผู้อื่นได้อย่างสอดคล้องกับหลักสี่ปฐิสธรรม ๗ ประการ คือ รู้เหตุ รู้ผล รู้ตน รู้ประมาณ รู้กาล รู้บุคคล รู้ประมุขชน

ไม่ว่าการศึกษาธรรมะจากพุทธวจนะ หรือการศึกษาธรรมะจากคำสอนของครูบาอาจารย์ ล้วนมีเป้าประสงค์เดียวกันคือการลดปริมาณความทุกข์ที่มีอยู่ภายในใจ หากการศึกษาพุทธวจนะทำให้ผู้ศึกษาเกิดอึดอัดตัวตน เกิดความยึดมั่นถือมั่นว่า “ฉันถูก เธอผิด” ก็เท่ากับว่าผู้ศึกษาพุทธวจนะกำลังเพิ่มปริมาณความทุกข์ให้แก่ตนเอง หากเป็น

เช่นนั้นการเห็นพยับแดดหรือได้ยินเสียงชะนีร้อง แล้วสามารถนำมา
เป็นอุปมาในการปล่อยวางความทุกข์ที่ตนกำลังเผชิญอยู่ในปัจจุบัน
ได้ ย่อมประเสริฐกว่าหลายชั้นฟ้า **หรือใครว่าความจริงเป็นอย่างอื่น**

ใจแมลงสาบที่รัก

เปสโลภิกขุ

กลางดึกคืนหนึ่ง ข้าฯรู้สึกรู้สึกเจ็บแปลบที่แก้มกลมจึงใช้มือปิดด้วย
สัญชาตญาณ แล้วส่องไฟฉายหาสัตว์ต้นเหตุรอบๆ เตี้ยง ซึ่งข้าฯเดา
ว่าน่าจะเป็นแมงป่อง เพราะหลายปีก่อนหน้านี้ ข้าฯเคยถูกมันจกขณะ
กำลังจำวัด กลางดึกคืนที่สอง ข้าฯรู้สึกรู้สึกเจ็บแปลบที่หนังศีรษะจึงใช้
มือปิดด้วยสัญชาตญาณอีกครั้ง หนนี้ชัดเจนเลยว่าเป็นแมลงสาบ
เพราะแมงป่องจะไม่มีการแตะเดิมเป็นอันขาด แต่เพื่อไม่ให้มีสัตว์
ชนิดที่สามคือแพะรับบาปเกิดขึ้นภายในกุฏิ ข้าฯจึงคว้าไฟฉายตรวจ
ค้นดู แล้วก็พบสิ่งมีชีวิตยาวรีสีดำสายหนวดดึกดึกน่าเอ็นดูอยู่ใกล้หมอน
หนึ่งตัว และอีกตัวหนึ่งเกาะอยู่ข้างผนัง เมื่อมั่นใจว่าเป็นเจ้าสองตัวนี้
แน่นอน ข้าฯจึงเอื้อมมือหยิบกระดาศพิษชูด้วยหมายจะตะปบมันไปทิ้ง

แต่แมลงสาบทั้งสองก็อาศัยความคล่องตัวที่ว่าวิ่งหลบลงใต้เตียง
คืนนี้ตึกเกินกว่าจะตามราวี ข้าฯจึงแผ่ปรานีส่งไปว่า...ฝากไว้ก่อน

ข้าฯเคยอ่านพบผลการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ชิ้นหนึ่งซึ่งประกาศ
ก้องว่า หากเกิดสงครามนิวเคลียร์บนโลกใบนี้ ประชากรแมลงสาบ
จะเป็นสิ่งมีชีวิตชนิดสุดท้ายที่เหลือรอด เพราะสรีระและอวัยวะภายใน
ตลอดจนวิถีชีวิต จะทำให้มันสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมที่
ปั่นป่วนได้อย่างไม่ลำบาก ซึ่งก็น่าจะจริงดังว่าเพราะตลอดหลายล้านปี
ที่ผ่านมา สัตว์น้อยใหญ่ได้ทยอยล้มหายตายจากสูญไปจากโลก แม้ใน
ปัจจุบันก็มีอยู่หลายชนิดที่ถูกขึ้นบัญชีสูญพันธุ์และใกล้จะสูญพันธุ์
แต่แมลงสาบก็ยังสามารถสืบสกุลถึงขนาดส่งลูกหลานหลานเธอมาแตะ
หนังศีรษะของข้าฯได้อย่างสบายใจ

แม้แมลงสาบจะอยู่ยงคงกระพันเห็นปานนี้ แต่เพื่อสวัสดิภาพ
ของหนังศีรษะและความราบรื่นในการบำเพ็ญสมณธรรม ข้าฯจำเป็นต้อง
ตั้งก้าจัดให้พ้นไปจากกฎฯ จึงค้นคิดหาวิธีชนิดบัวไม่ให้ช้ำน้ำไม่ให้ขุ่น
ข้าฯได้นำเรื่องนี้ไปปรึกษากับพ่อบ้านท่านหนึ่ง ไม่กี่วันถัดมาอุปกรณ์
๒-๓ ชนิดก็มาถึงมือ อย่างแรกคือซอลล์ก้าจัดแมลง บนฉลากข้างกล่อง
อธิบายว่า ให้ขีดไว้ตามเส้นทางที่แมลงเดินผ่าน เมื่อแมลงมาสัมผัส
ซอลล์ก้า ยาพิษจะซึมซาบเข้าไปในตัวแมลงแล้วทำลายระบบประสาท
จนแมลงถึงแก่ชีวิตในที่สุด อุปกรณ์ชนิดที่สองทำงานคล้ายๆ อย่างแรก

ต่างก็แต่วิธีใช้เพราะเป็นชนิดผง ส่วนอุปกรณ์ประเภทที่สามแม้จะให้ความรู้สึกอบอุ่นเป็นกันเอง แต่ก็โหดพอๆ กับสองชนิดข้างต้น มันคือบ้านแมลงสาบ (Make yourself at home!) บ้านน้อยหลังนี้ประกอบขึ้นจากกระดาษ มีกาวเหนียวนุ่มฉาบไว้ที่พื้น เจ้าของบ้านเพียงแต่วางเหยื่อล่อไว้ตรงกลาง แหกหกขาก็จะเดินเข้ามาติดหนีบหนีบ จากนั้นก็พับบ้านไปทิ้งลงถังขยะได้เลย วิธีนี้สะดวกและไม่เปลืองแรงขี้ แต่แมลงสาบต้องอดอาหารอยู่ในบ้านจนตาย หรือถ้ามีคนใจบุญมาพบพบแล้วพยายามช่วยแมลงสาบด้วยการดึง ตัวแบนๆ ของมันก็จำเป็นต้องโบกมือลาขาทั้งหกข้าง

แม้ข้าฯจะมีไซ่มมนุษย์ใจดีมาตั้งแต่อ่อนแต่ออก ข้าฯยังไม่เคยปล่อยให้สัตว์เลี้ยงชนิดใดเข้ามาตั้งอยู่ในหัวใจ (ในวัยเด็กข้าฯเคยเลี้ยงปลาหางนกยูงฝูงหนึ่ง เมื่อมันตายข้าฯจึงนำศพไปใส่ในขวดพลาสติกเล็กๆ ที่มีน้ำอยู่เกือบเต็ม จากนั้นก็นำไปแช่ในช่องทำน้ำแข็งของตู้เย็น แล้ววางแผนว่าจะนำศพของปลาหางนกยูงไปทำการทดลองชุบชีวิต เหมือนในการ์ตูนเรื่องแฟรงเกนสไตน์ที่เคยอ่าน) แต่ข้าฯก็ไม่ระห่ำพอที่จะใช้อุปกรณ์ ๒-๓ ชนิดข้างต้นด้วยพิจารณาว่า “เขาเพียงมาขอแตะเศษหนึ่งสี่ระยะไปเลี้ยงลูกเลี้ยงเมียชนิดๆ หน่อยๆ ถึงกับจะฆ่าจะแกงกันเสียหรือ” เมื่อประโยคในโคเทชั่นหยุดสั้น ข้าฯก็รวบรวมอุปกรณ์ทั้งหมดส่งคืนคุณพ่อบ้านแล้วรำพึงกับหนึ่งสี่ระยะของตัวเองว่า “คืนนี้เขาจะมากันอีกไหมนะ”

ว่างวันไป ๒-๓ คืน เขาทั้งสองก็ไถ่หน้ามาอีกแต่คราวนี้ย้ายมาแตะที่คาง เนื่องจากไม่สามารถแตะที่ศีรษะได้เพราะข้าฯใช้ผ้าห่มคลุมเอาไว้ ในคืนถัดมาขณะกำลังจัดผ้าปูเตียง ข้าฯก็เหลือบไปเห็นเขาทั้งสองไถ่หน้ามาทักทายบริเวณด้านหลังของพนักเก้าอี้ ไม่ต้องพูดพร่ำฮัมเพลงกันให้มากความ ข้าฯคิดว่ากระดาศทิชชูตะปบทันทีพลาด! แต่ข้าฯก็ไม่ลดละความพยายาม ในที่สุดก็จับได้หนึ่งตัว ข้าฯนำไปทิ้งลงถังขยะข้างศาลาโรงฉันซึ่งอยู่ห่างจากกุฏิประมาณ ๓๐๐ เมตร แล้วกลับมาจับตัวที่เหลือไปอยู่เป็นเพื่อนกัน นับจากวันนั้นเป็นต้นมาข้าฯก็หลับและตื่นอย่างมีความสุข

กลางดึกคืนหนึ่งขณะที่ข้าฯกำลังนั่งพิมพ์ต้นฉบับอยู่ที่โต๊ะริมหน้าต่าง ulyadamslavxawขนาดกะทัดรัดสลัดตัวจากช็อลงสูฟั้นเบื่องล่าง...

สนทนากลางถนน

เปสโลกิขุกับเพื่อนหนุ่ม

ข้าฯ พบท่านธีรปัญญาภิกขุ โดยบังเอิญที่กรุงเทพฯ หลังจากท่านเดินทางกลับจากการไปร่วมสนทนากับองค์ดาไลลามะ ที่กรุงเดลี ประเทศอินเดียได้เพียงหนึ่งวัน ช่วงบ่ายวันนั้นท่านธีรปัญญาภิกขุ นิมนต์ข้าฯ ไปยังสำนักพิมพ์แห่งหนึ่งด้วยกัน เพื่อสานต่ออรรถะเกี่ยวกับการพิมพ์หนังสือที่ท่านกับหมู่คณะร่วมกันจัดทำ ระหว่างนั่งแท็กซี่ ออกจากที่พักสงฆ์ย่านสุขุมวิท ไปยังสำนักพิมพ์ ข้าฯ จึงฉกโอกาสสนทนาถึงเรื่องราวการเดินทางไปอินเดียของท่านครั้งนี้ แล้วบันทึกเสียงเอาไว้ ประกิติการจราจรในกรุงเทพฯ จะหนืดเหนียวขนาดไหน ประหลาดดีที่วันนี้เราไปถึงจุดหมายโดยไม่ทันตั้งตัว

พระมหากীরติ ธีรปัญญา

จบการศึกษาแพทยศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง) จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จากนั้นเดินทางไปศึกษาด้านแพทย์เฉพาะทางพิเศษอีก ๖ ปีที่ประเทศสหรัฐอเมริกา ระหว่างฝึกงานอยู่ที่นั่นได้พบกับท่านพระอาจารย์ชยสาโร ซึ่งต่อมาได้กลายเป็นแรงบันดาลใจให้ออกบวชในสายวัดหนองป่าพงเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยมีพระราชภาวนาวิกรม (หลวงพ่อเลี่ยม ฐิตธมฺโม) เป็นพระอุปัชฌาย์ และท่านพระอาจารย์ชยสาโรเป็นพระอาจารย์ผู้ฝึกสอน จำพรรษาที่วัดปานานาชาติ อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี เป็นเวลา ๕ ปี แล้วเดินทางไปทำหน้าที่พระธรรมทูตในประเทศสหรัฐอเมริกา และนิวซีแลนด์ ก่อนจะมาเป็นรองเจ้าอาวาสที่วัดปานุญล้อม อำเภอสว่างวีระวงศ์ จังหวัดอุบลราชธานี

แปลโลภิกขุ : งานประชุมครั้งนี้มีชื่อว่าอะไร

ธีรปัญญาภิกขุ : หนึ่งจุดหมายหลายหนทาง

แปลโลภิกขุ : จัดขึ้นเมื่อวันที่ ๑๕-๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๕

ธีรปัญญาภิกขุ : ครับ มีรายละเอียดอยู่ในหนังสือ 'หนึ่งจุดหมายหลายหนทาง' หนังสือประกอบการร่วมสนทนากับองค์ดาไลลามะที่กรุงเดลี ประเทศอินเดีย ที่มาของงานนี้ก็คือก่อนหน้านี้นั้นทางหอจดหมายเหตุพุทธทาสเคยไปกราบองค์ดาไลลามะ ซึ่งท่านเคยเดินทางมาเยือนเมืองไทย ๒-๓ ครั้ง ท่านเคยไปกราบสมเด็จพระสังฆราช (เจริญ สุวฑฺฒโน) และหลวงพ่อกุฑทาส นานแล้วที่ท่านไม่ได้มาเมืองไทยเพราะเหตุผลทางการเมือง

แปลโลภิกขุ : ครับ

ธีรปัญญาภิกขุ : เมื่อทางหอจดหมายเหตุฯไปกราบองค์ดาไลลามะ ท่านก็ปรารภว่านานนับทศวรรษแล้วที่ท่านได้สนทนากับนักวิทยาศาสตร์ทางโลกตะวันตก ถ้าใครได้ติดตามก็จะทราบว่าท่านมีผลงาน Mind Science คล้ายๆ กับว่าท่านให้ข้อคิดกับนักวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับเป้าหมายในการทำวิจัย ต่อมาท่านก็คิดว่า เอ๊ะ! ท่านสนทนากับชาวตะวันตกมากกว่าชาวพุทธด้วยกันเสียอีก

แปลโลภิกขุ : ตอนที่ผมอยู่วัดป่าอภัยคีรี (Abhayagiri Buddhists Monastery, California, USA) ท่านก็ไปเทศน์ที่มหาวิทยาลัยแดนฟอร์ต มีพระจากวัดไปร่วมงานนี้ด้วย เมื่อเทศน์จบท่านได้มอบทุนให้นักวิทยาศาสตร์เอาไปทำการวิจัย คงจะเป็นเรื่อง Mind Science

ธีรปัญญาภิรักษ์ : ใช่ เพราะอย่างนี้ท่านจึงดำริว่า เราเป็นชาวพุทธด้วยกัน มีจุดหมายร่วมกันตั้งหลายอย่าง แต่ทำไมเราจึงไม่มีการพูดคุยกันเลย องค์ดาไลลามะประสบความสำเร็จอย่างสูงในการเผยแผ่พุทธศาสนาทางโลกตะวันตก มีอะไรที่น่าเรียนรู้จากท่านหลายอย่าง

เปสโลภิรักษ์ : พระอาจารย์ฝรั่งที่ไปตั้งวัดในต่างประเทศท่านหนึ่งเคยบอกว่า ผู้ที่ทำให้ชาวตะวันตกเห็นว่าพุทธศาสนาเป็นสิ่งที่ดีคือ องค์ดาไลลามะ

ธีรปัญญาภิรักษ์ : ตอนที่ผมเป็นพระธรรมทูตไปอเมริกา ช่วงนั้นมีบรรยากาศ ๙/๑๑ ถ้าเป็นเรื่องเกี่ยวกับศาสนาเขาจะหวาดระแวง เขาจะมองพระในแง่ลบ เขาตรวจกระเป๋าของผมอย่างละเอียด เขาถามว่าเอาบาตรมาทำอะไร ผมถูกเขาคั่นกระเป๋าจนเกือบตกเครื่องบิน องค์ดาไลลามะทำให้ฝรั่งมองพระในแง่บวก ผมไปต่างประเทศช่วงหลังๆ ฝรั่งก็รู้จักวิธีไหว้ เขามักจะเข้ามาถามว่ารู้จักองค์ดาไลลามะไหม ท่านเป็นตัวแทนชาวพุทธที่ดี

เปสโลภิรักษ์ : ผมเคยไปร้านอาหารแห่งหนึ่งกับพระอาจารย์ฝรั่งสองท่าน พระอาจารย์ท่านหนึ่งใส่แว่น พวกบริการก็ชี้ชวนกันดูว่า นั่น! ดาไลลามะ พระอาจารย์อีกท่านหนึ่งพูดกับโยมที่ไปด้วยกันว่า ใช่! ใส่แว่นตาเหมือนกัน (หัวเราะ)

ธีรปัญญาภิรักษ์ : ตอนที่ผมไปนิวซีแลนด์ แม่ชีแฉะซื้อดอกไม้ที่ร้านค้าแห่งหนึ่ง คนขายบอกว่าอยากเห็นพระ ผมจึงลงไปพบเขา เขาจัดที่นั่งในร้านให้อย่างดี แต่พอเขาเห็นผมก็บอกว่าทำไมจีวรสีไม่สวยเลย

เปสโลภิรักษ์ : (หัวเราะ)

